

PREPORUKA KOMITETA MINISTARA BR. R (2001) 18 O SUPSIDIJARNOJ ZAŠTITI¹

Komite ministara, na osnovu čl. 15. stav *b* Statuta Saveta Evrope, *Podsećajući* na Konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda iz 1950, Konvenciju o statusu izbeglica iz 1951. i dodatni Protokol iz 1967. godine i druge relevantne međunarodne instrumente, tačnije Konvenciju UN protiv torture, okrutnog, nehumanog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, Konvenciju UN o pravima deteta, Opštu deklaraciju o ljudskim pravima, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima i Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima;

Potvrđujući da lica kojima je potrebna međunarodna zaštita moraju imati mogućnost da traže i dobiju takvu zaštitu uz puno poštovanje ljudskih prava i ličnog dostojanstva;

Imajući u vidu da lica kojima je potrebna međunarodna zaštita nisu potpuno zaštićena primenom Konvencije iz 1951. i Protokola iz 1967, kao i da je ovim licima potrebno pružiti odgovarajući tretman;

Naglašavajući da mere zaštite, koje su supsidijarne u odnosu na one predviđene Konvencijom iz 1951. i Protokolom iz 1967, treba implementirati tako da se njima postojeći režim zaštite izbeglica dopunjuje, a ne ograničava;

Naglašavajući da mogućnost supsidijarne zaštite ne može ići na štetu prava pojedinca da podnese zahtev za sticanje izbegličkog statusa i da se ništa u ovoj preporuci neće tumačiti kao ograničenje, odnosno neće se tumačiti suprotno garancijama međunarodnog prava, naročito onim iz Konvencije iz 1951. i Protokola iz 1967. i unutrašnjeg prava;

Imajući u vidu funkcije Kancelarije visokog komesara UN za izbeglice na osnovu čl. 35. Konvencije o statusu izbeglica iz 1951. i UNHCR-ov mandat koji je proširen rezolucijama Generalne skupštine Ujedinjenih nacija;

Smatrajući da je supsidijarna zaštita kategorija individualne zaštite, za razliku od instituta privremene zaštite koja, kako je to određeno Preporukom Komiteta ministara br. R (2000) 9, predstavlja izuzetnu meru ograničenog vremenskog dejstva, koja se primenjuje samo u slučajevima masovnog i iznenadnog priliva izbeglica;

Pozivajući države članice koje nemaju posebne zakonske i administrativne mehanizme za pružanje supsidijarne zaštite licima kojima je potrebna međunarodna zaštita, a ta lica nisu zaštićena Konvencijom iz 1951. i Protokolom iz 1967, da takve mehanizme uvedu, bilo u praksi ili putem zakona,

Usvaja sledeće preporuke:

1. Države članice treba da pruže supsidijarnu zaštitu onim licima koja, na osnovu pojedinačne odluke nadležnog organa, ne ispunjavaju kriterijume za sticanje izbegličkog statusa na osnovu Konvencije iz 1951. i Protokola iz 1967, a za koje je utvrđeno da im je potrebna međunarodna zaštita:
 - zato što postoji rizik da će lice biti podvrgnuto torturi, odnosno nehumanom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju u svojoj državi porekla, ili
 - zato što je lice bilo prinuđeno da pobjegne iz države porekla, odnosno ostane van nje, usled opasnosti po sopstveni život, bezbednost ili slobodu, kada je opasnost posledica nediskriminatornog nasilja kao što je oružani sukob, ili
 - iz drugih razloga predviđenih pravom države članice,te se, stoga, ne može vratiti u državu porekla.

Postupci

2. Poželjno je o svim predviđenim oblicima zaštite odlučivati u jedinstvenom postupku. Ukoliko je podnet zahtev za sticanje izbegličkog statusa, prvo će se odlučivati o tom zahtevu.

3. Prilikom odlučivanja o okončanju supsidijarne zaštite ili izuzeću od supsidijarne zaštite, države članice treba da u potpunosti budu svesne apsolutnog karaktera čl. 3. Evropske konvencije o ljudskim pravima i drugih relevantnih instrumenata o zaštiti ljudskih prava. Ovakve slučajeve treba rešavati pojedinačno, na objektivni i nepristrasan način.

4. Države članice će prilikom odlučivanja o pružanju supsidijarne zaštite primenjivati, u meri u kojoj je to moguće, Preporuku br. R (81) 16 Komiteta ministara Saveta Evrope o harmonizaciji domaćih postupaka za azil i Zaključak br. 8 (XXVIII) Izvršnog komiteta UNHCR-a (EXCOM) o načinu utvrđivanja izbegličkog statusa.

¹ Preporuka Komiteta ministara Saveta Evrope (Committee of Ministers of the Council of Europe) usvojena je na 774. sednici zamenika ministara 27. novembra 2001. godine.

Minimalni standardi

5. Država članica prijema obezbediće beneficijatima supsidijarne zaštite sticanje pravnog statusa tako što će ovim licima:

- izdati dokumenta kojima se potvrđuje njihov pravni status;
- izdati, u skladu sa unutrašnjim pravom, odgovarajuće putne isprave kada beneficijat ne poseduje putnu ispravu države porekla;
- obezbediti slobodu kretanja na teritoriji države prijema, koje može biti ograničeno isključivo iz razloga nacionalne bezbednosti ili javnog poretka;
- omogućiti pristup sudovima i organima uprave;
- omogućiti uživanje osnovnih socijalnih i ekonomskih prava, naročito prava na stanovanje, pravna sredstva za ostvarivanje prava na izdržavanje (pristup socijalnoj zaštiti ili tržištu rada), osnovnu zdravstvenu zaštitu i, u određenim slučajevima, obrazovanje ili obuku.

6. Preporuka Komiteta ministara br. R (99) 23 o spajanju porodica izbeglica i drugih lica kojima je potrebna međunarodna zaštita primeniće se i na slučajeve spajanja porodica korisnika supsidijarne zaštite.

7. Ukoliko se korisniku supsidijarne zaštite boravak produži usled činjenice da i dalje postoje okolnosti na kojima se zasniva supsidijarna zaštita, predviđene u stavu 1, države članice treba da razmotre mogućnost davanja dugoročne boravišne dozvole, naročito kada boravak traje duže od pet godina.